

HOE ONTKOM IK AAN GEVAREN

22 april 1960

Goedenavond, vrienden.

Aan het begin van deze avond wijs ik u erop, dat wij niet alwetend of onfeilbaar zijn. Wij hopen dat u zelfstandig na zult denken. Wat ons onderwerp betreft: er is op het ogenblik een soort "doe-het-zelf" koorts. Dit brengt mij er toe mijn onderwerp op hierbij passende wijze te betitelen:

HOE ONTKOM IK AAN GEVAREN

In deze dagen zijn er vele gevaren. Ik kan mij indenken dat men bv. interesse heeft voor de vraag: wat moet ik doen, wanneer er een atoombom valt? Het antwoord is: zoek zo mogelijk dekking onder het oppervlak der aarde, hul u in een wit gewaad, of werp een laken over u heen en hoop er dan verder maar het beste van. Het laken weert namelijk de hittegolf af, die als gevolg van de explosie in zeer korte tijd en met zeer hoge temperatuur zich uitbreidt. Daar zij slechts kort aanhoudt - een breukdeel van een seconde - heeft men op deze wijze de beste kans tot overleven. In hoeverre er van een dergelijke kans sprake kan zijn, is mede sterk afhankelijk van de afstand die tussen u en het punt van explosie ligt.

Anderen denken over gevaren vooral in de termen van het moderne verkeer. Zij stellen vragen als: wat moet ik, als automobilist, doen om werkelijk veilig te rijden? Het antwoord is: reken erop dat iedereen, behalve uzelf, op de weg, vreemd, gek, of onverantwoordelijk kan en zal zijn. De kunst van veilig rijden is hoofdzakelijk gelegen in een steeds voorzichtig zijn, vooral ook, wanneer u daar schijnbaar geen reden voor hebt. Voor een voetganger in het verkeer geldt: los zelf de gevaren op die je bedreigen, door geduld te hebben. Wat je ook in het verkeer doet, besef steeds, dat je in het verkeer de zwakste en de langzaamste bent. Besef, dat de meeste bestuurders van voertuigen geen telepaten zijn. Beweeg u zo rechtstandig en redelijk mogelijk; verander niet opeens van richting, terwijl u zich in het verkeer bevindt. Keer nooit op uw stappen terug op de rijweg, tenzij er een zeer dringende noodzaak voor bestaat. Wanneer u niet weet, wat te doen, blijf stil staan en verplaats u niet meer, dan voor het behouden van uw leven werkelijk noodzakelijk blijkt. Te midden van de vele gevaren die u als voetganger bedreigen, hebt u zo de beste kansen ouder te worden.

Het gehele leven is in deze dagen vol van gevaren. Naast de door mij genoemde gevaren zijn er vele die niet algemeen bekend zijn en niet in de publieke belangstelling staan. Een van de werkelijk grote gevaren is de steeds toenemende kans op geestelijke dorheid en versuffing. Deze kan het leven geestelijk, zowel als stoffelijk, van zijn waarden beroven en zal kunnen voeren tot geestesziekten, zelfmoord e.d. Ook hier is een antwoord te geven op de vraag wat je doen moet om afstomping te voorkomen, zonder direct te grijpen naar de wegen der psychiatrie en vele geleerde woorden. In de eerste plaats moeten de mensen begrijpen, dat elk menselijk wezen behoefte heeft aan een veelzijdige belangstelling in het leven. Elke mens dient een liefhebberij te bezitten. Indien deze liefhebberij in directe tegenstelling staat tot de dagelijkse taak, is dit zoveel te beter. Daarnaast moet elke mens zich zo nu en dan bezig kunnen houden met zijn innerlijke waarheden. Wanneer je zo nu en dan eens nadenkt over het raadsel van je eigen bestaan, nadenkt ook over de motiveringen van je daden, de inhoud en betekenis van je geloof, zul je geestelijk frisser en levendiger blijven. Het zich bezig houden met het Ik en een pogen dit als van buiten af te beschouwen, draagt er verder toe bij de mens steeds beter te leren nadenken.

De vraag die hierbij als een tweede punt vaak naar voren komt, luidt: hoe word ik gelukkig in mijn leven, want mijn geluk wordt immers aan alle kanten bedreigd? Het antwoord is ook hier eenvoudig. Richt uw aandacht in de eerste plaats op hetgeen u bezit en waardeer dit. Stel uw eisen in het leven steeds als gebonden aan een minimum, maar tracht nooit een maximum te bereiken. Een maximale bereiking in de vorm van bezit en weten mag nooit als eerste doel in

het leven worden gesteld. De pogingen dit doel te bereiken zullen u namelijk blind maken voor vele andere mogelijkheden, genoegens en leringen in het leven. Zoals u ziet, is het zelfs voor deze gevaren niet al te moeilijk een juiste oplossing te vinden.

Boven al deze kleinere gevaren en moeilijkheden is er bijzonder groot gevaar, dat helaas door de mensen op de wereld niet voldoende wordt beseft. Wij hebben er overigens in deze bijeenkomsten meerdere malen op gewezen, maar men blijkt dit nog al gauw te vergeten. Hier doel ik op het gevaar dat de mens bedreigt, wanneer hij op aarde tussen twee tijden staat. Dit gevaar treedt in steeds sterkere mate op, wanneer de mens zich bevindt tussen een oude en een nieuwe wereld en gedachtewereld, die elkaar beide geheel vreemd zijn. Het gevaar van een sociale omwenteling bv. die geen vasthouden meer aan oude theorieën en praktijken toelaat, maar geen vaste regels daar tegenover kan stellen. Juist dit gevaar is in deze tijd zeer groot en bedreigt haast iedere mens.

Er zijn in verhouding weinig mensen op deze wereld die geheel aan de drang der tijden kunnen ontkomen. Velen voelen zich door de optredende veranderingen en spanningen ongelukkig. Men tracht dit voor zichzelf te bemantelen door de vlucht in de religie, een vlucht ook hierheen zelfs. Maar achter de mooie stellingen en woorden blijven deze mensen toch ongelukkig en onzeker. Wat zij in kerken en andere scholen aan geestelijke wijsheid opdoen en meenemen, is vaak eerder een verband op de wonde dan een werkelijk geestelijk geneesmiddel.

Om deze innerlijke toestand te bestrijden, zullen wij ons de toestand goed moeten realiseren. Het grootste gevaar van deze jaren is gelegen in de overall in steeds sterkere mate optredende revolutionaire verschijnselen. Wanneer alles, waarop je vanaf je kinderjaren gerekend hebt als eeuwig en onveranderlijk, begint te verdwijnen en zich te wijzigen, wanneer al het nieuwe je vreemd blijft, omdat het zich baseert op waarderingen en waarden die men voor zich niet kent, of niet wil erkennen, is het leven somber en zwaar. Men komt er dan vaak toe een einde te maken aan het eigen leven. Er zijn vele mensen die een belangrijke omkeer in de door hen gekende stoffelijke waarden niet kunnen verwerken.

Voorbeeld uit een recent verleden. Gedurende de Paasweek zijn ruim 7.000 mensen uit Oost-Duitsland naar West-Duitsland gevlucht en hebben daar politiek asiel gevraagd. De reden? Voor de meesten het feit dat zij hun eigendommen, grond en gebouwen van eigen hoeven teniet zagen gaan en gedwongen werden in z.g. landbouwgemeenschappen of kolchozen te treden. Wat in het Westen niet algemeen bekend is: om gelijke reden begingen ongeveer 4.000 mensen in de laatste maand zelfmoord. Dat is niet weinig. 4.000 mensen hebben zelfmoord gepleegd, omdat hun laatste houvast in de wereld verdween. Hun recht op eigen grond en eigen verantwoordelijkheid werd hen ontnomen. Zij konden zich mentaal niet aanpassen bij het nieuwe systeem en wilden dit ook niet. Een vlucht naar het Westen in een dergelijk geval is voor mij nog begrijpelijk, maar zelfmoord wijst m.i. op het grote gevaar, dat vele mensen in vele landen bedreigt: het onvermogen een nieuwe tijd of nieuwe levensomstandigheden te aanvaarden en te verwerken. Er is hier sprake van een hoofdzakelijk geestelijk en mentaal gebrek aan aanpassingsvermogen. Een gebrek aan begrip, voortkomende uit een geheel verkeerde waardering van het materiële. Ander voorbeeld: in de afgelopen zes weken is er sprake geweest van ruim 12.000 deserties in het Franse leger, hoofdzakelijk in Algerije. Daarnaast is er sprake van 70 uitgesproken gevallen van zelfmoord; alleen in het leger dus. Dit geschiedde zeker niet in hoofdzaak omdat er in Algerije een harde strijd moet worden geleverd. De aanleiding tot vele deserties en haast alle zelfmoorden is een reeks van conflicten - innerlijke conflicten - die de mensen niet kunnen verwerken. Ook hier brengen de gebeurtenissen van de moderne tijd de mens voor een afgrond die hij niet durft overschrijden.

Zuid-Afrika laat ik hierbij buiten beschouwing, ofschoon ook hier van vlucht in vele vormen sprake is. Deze problemen zijn betrekkelijk oud. Wel wil ik wijzen op de vreemde toestand die op het ogenblik bestaat in Belgisch Congo. Zoals u misschien weet, zijn er hier drie groepen die voor eigen gebied tot een algehele zelfstandigheid trachten te komen. In de laatste 72 uren is er weer een strijd ontbrandt tussen verschillende - bij deze politiek betrokken - stammen. Natuurlijk zijn hierbij slachtoffers gevallen. Nu is het vreemd, dat 37 mensen in de laatste dagen zelfmoord pleegden in deze gebieden, omdat zij niet meer wisten aan wie zij trouw moesten zijn: aan de blanken of aan een van de verschillende partijleiders en nieuwe heersers, die zich op het ogenblik als de ware verlossers aankondigen. Zelfmoord om deze reden is vooral in Afrika

wat vreemd. Eens te meer een bewijs, dat deze moderne tijd voor de mens gevaarlijk is, ook al is die mens betrekkelijk primitief. Dit gevaar is minder stoffelijk dan wel geestelijk. In alle geciteerde gevallen is zeer duidelijk de oorzaak een gebrek aan vermogen, veranderingen op den duur het hoofd te bieden. Toch blijkt ons bij een beschouwen van ontwikkelingen, dat men overal met deze grote en veel betekenende veranderingen rekening zal moeten houden.

Nederland bevindt zich op het ogenblik nog in een gunstige en zelfs betrekkelijk gelukkige toestand. Het zal dan ook nog wel enige tijd duren, voor de mensen zich aan moeten gaan passen aan een sociaal ander systeem. Overgangen zijn geleidelijk, zodat aanpassing gemakkelijker mogelijk is. Wij kunnen stellen dat vele veranderingen reeds plaats hebben gevonden, terwijl de aanpassing daaraan redelijk geslaagd mag heten. Toch zien wij zelfs in dit kleine Nederland verschillende vreemde gevallen optreden. In de afgelopen zes maanden zijn mij zelfs gevallen van zelfmoorden bekend van ouden van dagen die in een tehuis zouden moeten worden opgenomen, omdat zij niet in staat waren voldoende voor zich te zorgen en een eigen woning verder aan te houden. Vreemd, nietwaar? Voor deze mensen moet het leven zijn waarde aan iets anders ontleend hebben dan aan het bestaan en de vreugden daarvan. Zij zouden immers in die tehuizen een goede verzorging genoten hebben, terwijl hun gehele leven veel prettiger had kunnen zijn dan in hun eenzame woning ooit mogelijk was. Maar het huis was van hen, hun bezit, hun zelfstandigheid. Daarom maakten zij een einde aan hun leven op het ogenblik dat hen dit ontnomen zou worden. Dit is een bewijs dat de door mij genoemde gevaren in Nederland zeker ook bestaan, dat de mentaliteit die tot mistappen voert, ook in Nederland bestaat.

Ik spreek nu niet over mensen, die, wanneer iets wat zij hun bezit achten wordt aangetast, alle zeden en moraal eenvoudig overboord gooien, die verwilderen, omdat zij nu toch geen houvast meer hebben. Ook spreek ik niet over de mensen die tot een soort gewetenloze exploitanten van hun medemensen worden, omdat er volgens hun inzicht in deze wereld toch geen eer meer bestaat. Wanneer wij spreken over een onderwerp, dat heet: "Hoe vermijd ik gevaren", wil ik toch op dergelijke gevaren even wijzen, want er bestaat een mogelijkheid ook aan deze gevaren te ontkomen. De regels hebt u waarschijnlijk wel meer gehoord, maar zij zijn belangrijk genoeg om ze hier te herhalen. Elke mens, die zich zozeer aan de materie en stoffelijke herinneringen hecht, dat hij ze stelt boven eigen bestaan, of de welvaart van anderen, zal moeten bezwijken onder de invloeden, die over deze wereld weg zullen trekken. Er is maar één waar bezit, dat blijvend is in deze wereld: innerlijk bereiken. Dit kan voor deze wereld worden onderverdeeld in feitelijke kennis - dus niet diploma's - feitelijke vaardigheid, die een scheppen en produceren persoonlijk en zonder hulp van anderen mogelijk maakt, werkelijk inzicht in het eigen Ik en kennis daarvan, met als laatste en belangrijkste factor een innerlijk Licht, dat voor de mens een veranderen van het leven kan betekenen. Het stoffelijk leven wordt voor de mens dan iets, dat alleen maar een proloog voor de werkelijkheid van het leven vormt. Een mens die deze dingen voor zich nastreeft, kan zeker alle op aarde optredende weerstanden en veranderingen meester blijven.

Bij een zoeken naar kennis moet men dan niet uitgaan van de vraag: "Weet ik nu veel volgens de wereld, of ben ik maar een dom mens", maar moet gesteld worden: "Ik wil en kan steeds iets leren omtrent de wereld en het Ik. Het is mijn taak steeds meer te leren kennen, begrijpen en weten dan op het ogenblik... ." Op deze wijze kan een ieder dus verder komen. Eenvoudiger wordt dit ongetwijfeld gemaakt, wanneer men daarbij kan rekenen op de medewerking en het respect van zijn medemensen, maar het allerbelangrijkste is toch het kennen van een Licht in jezelf, waardoor je ook hiervan afhankelijk wordt en jezelf steeds intenser deel kunt voelen van een Goddelijk geheel. De mens die deze dingen als de ware inhoud van het bestaan ziet, zal door geen enkele stoffelijke verandering sterk worden getroffen. Als morgen hier een Russisch bewind zou komen, zou men de meesten van u veel, onmetelijk veel, af kunnen nemen, maar men kan het innerlijk weten, de kennis en de bekwaamheid, die in uw wezen schuilgaan, niet afnemen. Ook het begrip van éénzijn met de wereld, wat voor het geluk van de mens zo belangrijk is, zal men u niet kunnen ontnemen. Overigens zeg ik niet, dat de Russen hier komen, maar geef u de mogelijkheid als voorbeeld.

Een ander groot gevaar, dat de mensheid - ook in de westelijke wereld - steeds meer schijnt te bedreigen, is een zelfonderschatting, die gevolgd wordt door korte perioden van zelfoverschatting. In de moderne wereld met al zijn techniek, zijn wetenschappelijke stellingen, zijn

diploma's, is het gemakkelijk je minderwaardig te voelen. Vooral wanneer je niet bekwaamheid, maar diploma's tot maatstaf van je menselijke betekenis neemt. De maatschappij doet dit in steeds sterkere mate. Ik heb mij laten vertellen dat een handelaar in textiel alle noodzakelijke diploma's in liet binden en toen een brochure verkreeg van 32 bladzijden. De mens die niet alle noodzakelijke papiertjes in zijn bezit heeft, zal zich vaak onbewust de mindere van alle andere mensen gevoelen, daar hij aanneemt, dat zij wél over de nodige papieren beschikken. Wanneer deze mens nu toch iets bereikt, zal hij vaak alle verhoudingen uit het oog verliezen en stellen, dat hij dan toch maar meer waard is dan al die anderen met hun diploma's, want hij heeft zonder dit meer bereikt dan zij.

Geestelijk zien wij al precies hetzelfde. Het ene ogenblik sta je verstomd over de wijsheid van een mens, word je geïmponeerd door diens kennis van de filosofen, zijn filosofie, zijn kennis van de klassieken en zijn inzicht in de theologische problemen, maar dan ontdek je, dat dit alles nog niet betekent dat deze mens in het leven alles verwerken en beheersen kan. Dan zie je, hoe je zelf ook verschillende dingen bereikt en acht je jezelf opeens wijzer en beter dan die ander. Bij minderwaardigheidsgevoelens bereikt men niet voldoende, bij een gevoel van meerderwaardigheid komt men vaak tot onverantwoorde handelingen. Ik kan niet genoeg de nadruk leggen op het gevaar, dat juist in deze dagen voor de mensen hierin is gelegen.

Elke mens heeft een eigen plaats op de wereld, elke mens heeft eigen mogelijkheden en vermogens, die anderen niet zo bezitten zal. Zodra men anderen te ver boven zich gaat stellen, zal men deze eigen mogelijkheden niet voldoende kunnen uitbuiten. Een gevoel van minderwaardigheid brengt ook ongeluk met zich. Men zal met zijn leven niet tevreden kunnen zijn, omdat men steeds met zijn daden voelt meer te kunnen en moeten doen, dan men werkelijk bereikt. Meerderwaardigheidsgevoelens stellen u maar al te vaak voor reeksen van teleurstellingen die zelfs tot zelfmoord en vlucht voor de werkelijkheid van het leven kan voeren.

Bedenk ook, dat geestelijk inzicht alleen u niet plotseling alle bekwaamheden kan verschaffen en alle inzicht kan geven. De mens, die tracht zichzelf steeds te zien, zoals hij werkelijk is, daarbij ziende naar alle goede eigenschappen en bekwaamheden, maar ook alle gebreken die hij nu eenmaal bezit, zal het meeste in de wereld kunnen bereiken. Daarnaast zal deze mens niet afhankelijk zijn van de omstandigheden en niet worden aangetast door de vele dwaasheden die de wereld op het ogenblik overstromen. Dergelijke mensen blijven gezond, nuchter en daadkrachtig, zelfs wanneer de samenleving en alle bekende maatschappelijke waarden en omstandigheden opeens zouden veranderen.

Er is nog een gevaar waarop ik uw aandacht wil vestigen. Dit is misschien wel het meest typische gevaar, dat de mens van heden bedreigt: naarmate de beschaving groter wordt, wordt de angst voor pijn groter. De angst voor pijn wordt een instinct. Wij kunnen bewijzen dat de doorsnee mens meer lijdt door zijn angst voor pijn, dan door de pijnen zelf ooit mogelijk zou zijn. Daarnaast is bewezen dat pijn een grens heeft. Op het ogenblik dat de reeks van pijnprikkels groter wordt dan het zenuwstelsel verdragen kan, zal hij onmiddellijk bewusteloos worden en die pijn niet meer voelen. Er is dus geen reden pijnen te zeer te vrezen. Zij zijn aanduidingen van veranderingen in het lichaam, of van minder gunstige omstandigheden daarin. Maar is dit voorbij, dan ben je ook vrij van de fout zowel als van de pijn. Verder is aan te tonen, dat degenen die pijnen stoïcijns weten te dragen, veel minder daarvan last hebben en minder belemmerd worden daardoor. Men kan dan normaal blijven handelen en denken, tot de pijngrens inderdaad bereikt is en het bewustzijn wegvalt.

De angst voor pijn brengt de mensen er vaak toe zich voortdurend en zonder werkelijke noodzaak vol te stoppen met medicijnen. Men ontwijkt de pijn, zonder een werkelijke oplossing te vinden. Voor hoofdpijn neemt men een aspirientje. Wanneer men bang is hoofdpijn te krijgen, neemt men alvast een aspirientje. Wanneer men slap is, of vreest niet vitaal genoeg te zijn, neemt men alvast maar een pervitientje enz. Daarbij komt het lichaam vaak niet in de gelegenheid zich werkelijk te herstellen, of de oorzaak van de pijn voldoende te bestrijden. Een beetje frisse lucht betekent vaak voor het lichaam meer en heeft, wat pijn betreft, dezelfde uitwerking als een half buisje aspirine. De mens die van natuurlijke middelen gebruik maakt, zal daardoor verder vaak in staat zijn te erkennen wat er eigenlijk gaande is, wáár de ziekte zetelt en hoe deze bestreden kan worden.

Zoals de mens hier in stoffelijk opzicht handelt, doet hij maar al te vaak ook geestelijk. Wanneer het probleem te groot is, geeft men zich over aan een romannetje vol mysterie en/of liefde, begraaft men zich in de niet ter zake doende uitspraken van grote geleerden of wijzen, die men, om ze toch nog toepasselijk te maken, dan geheel uit hun verband ruikt. Ook hier maakt de mens het voor zich onmogelijk het werkelijke probleem te zien of te omvatten. Wanneer men in het normale leven vermijdt teveel medicijnen te nemen, staalt men het lichaam. Men went het lichaam eraan bepaalde ongemakken te verdragen en te bestrijden. Daarnaast leert men de indices van de pijn beter te begrijpen en zal dus in voorkomende noodzaak zijn eigen dokter kunnen zijn. Dit laatste is natuurlijk erg gevaarlijk wanneer er geen sprake is van een werkelijk besef. Vandaar, dat de medische wetenschap eist, dat men bij de vakman te rade zal gaan. Toch moeten wij opmerken dat de medische wetenschap toe moet geven, dat eigen instelling en geestkracht zeer belangrijk zijn, wanneer het er om gaat kwalen te bestrijden en te verdrijven. Om u meteen iets te laten beseffen van de toestand in Nederland op dit terrein, wijs ik u erop, dat van de 10 patiënten die bij een fondsarts komen, er 6 à 7 zijn, die voor ingebeelde of geheel onbelangrijke kwalen komen, die zij zelf met een kleine moeite hadden kunnen bestrijden of voorkomen.

Wanneer je dit laatste stoffelijk ziet, vraag je je onwillekeurig af: hoe zit het dan geestelijk? Natuurlijk, wanneer je een bepaald geloof hebt, kun je je schuldenlast misschien in de biechtstoel kwijt. Ergens anders kun je je lasten afwentelen door eens te gaan praten met een ouderling, of heerlijk debatteren over een waarheid en zo jezelf voor de innerlijke werkelijkheid verdoven. Wat je echter niet kunt: voorkomen, dat de innerlijke verwonding blijft bestaan. Je kunt niet voorkomen, dat je in feite de onjuistheid van denken of handelen heel goed blijft beseffen, evenals het onjuist opnemen of interpreteren van waarden. Met een lichaam is dit alles niet zo erg. Wanneer een lichaam te ziek wordt, neem je afscheid ervan en ben je dood; maar als een dergelijke kwaal in de geest zit, dan leef je wel voort met dit alles, want de geest is nu eenmaal niet te vernietigen. Je blijft dus steeds weer met deze kwalen en problemen worstelen. Een kleine fout is niet zo erg. Maar evenals een klein gezwel een ettering kan worden, die een groot deel van de weefsels aantast, zo kan een voortdurend - hoe onbelangrijk ook - foutief handelen op aarde, of een voortdurend je onttrekken aan geestelijke aansprakelijkheden, tot een woeking, een soort geestelijke kanker voeren. Hieraan kun je jezelf niet zo gemakkelijk onttrekken. In haast alle gevallen kost het je lange tijd en veel lijden om van een dergelijke kwaal te genezen.

Wat men tegen deze gevaren moet doen? In de eerste plaats moet men bovenal op zichzelf en meer nog op de kracht die men in zich draagt, betrouwen. Geloof voor jezelf steeds, dat de waarheid die je in jezelf draagt en beseft, belangrijk is, ook al blijft die belangrijkheid alleen tot je eigen wezen en leven beperkt. Het is hierom, dat deze waarheid, ongeacht leringen of oordeel van anderen, te allen tijde de aandacht verdient. Ten derde dient men er zich van bewust te zijn, dat alle middelen tot ontvluchting die deze wereld bieden kan, inderdaad ook hun nut kunnen hebben. Zij mogen echter niet dienen om werkelijk aan verplichtingen of problemen te ontvluchten, doch dienen te worden gebruikt om het lichaam te ontspannen. Besef, dat geen geestelijk of stoffelijk probleem een goede oplossing kan vinden, wanneer men er voortdurend mee bezig blijft. Er zijn altijd weer ogenblikken van onderbreking en ontspanning nodig om een juist perspectief te behouden. Op deze wijze kan door inspanning en ontspanning elkaar steeds weer af te laten wisselen in zo kort mogelijke tijd een zo goed mogelijk resultaat worden bereikt.

Sommigen onder u vragen zich op dit ogenblik af, waarom ik op deze gevaren terug kom. Het is wel aardig, maar er zou nog iets meer moeten zijn, zo menen zij. Ik zal u zo dadelijk de redenen geven die mij tot dit betoog bewogen. Eerst wil ik u nog wijzen op een laatste en misschien ook wel het grootste gevaar van deze dagen. De doorsnee mens wil niet meer eenvoudig zijn en eenvoudig denken. Een betoog, dat wij in 15 minuten af zouden kunnen doen, kost over het algemeen een half uur tot 45 minuten, omdat het eenvoudig zeggen van eenvoudige waarheden niet voldoende uw belangstelling zou wekken. Men zou er niet verder over na willen denken, maar zeggen: "zo heb ik het altijd wel gedacht, dit is vanzelfsprekend....", en verder gaan. Opvallend is bv. dat een mens, wanneer hij een eenvoudige waarheid hoort, niet geneigd is zonder meer die waarheid toe te passen. Hij gaat deze waarheid eerst interpreteren en maakt het geheel zo ingewikkeld mogelijk. De neiging alles steeds weer te blijven interpreteren en onnodig ingewikkeld te maken is een gevaar voor de geest en in vele gevallen ook een belemmering of gevaar voor de stof.

Stoffelijk is het gevaar het grootst, doordat men problemen die men ogenblikkelijk op zou kunnen lossen, voort laat bestaan, tot geduld en zenuwkrachten worden uitgeput. Er ontstaan dan irrationele handelingen en explosies van gevoelens, die gemakkelijk hadden kunnen worden vermeden door onmiddellijk de eenvoudige werkelijkheid vast te stellen en er naar te handelen, zonder over mogelijke verdere ontwikkelingen na te denken, of zich bezig te houden met een mogelijke verdere ontspanningsclausule die de onaangename waarheid zou veranderen. Wanneer de waarheid kenbaar is, heeft het weinig zin te zoeken naar een uitleg daarvoor, die voor het Ik iets aangenamer klinkt, evenmin als het nut heeft een geleerde rationalisatie te zoeken om daardoor de nadruk op eigen wijsheid te leggen.

Geestelijk zijn de gevaren van interpretatie e.d. nog erger. Wanneer wij tegen de mensen zeggen: "Hebt uw naasten lief...", zo zijn er velen die zeggen: "Ik zal wel een kaart aan Hare Majesteit sturen met extra port. Dan doe ik goeds voor mijn medemensen...." Degene die dit doet, beseft klaarblijkelijk niet, dat het vaak beter is om een enkel vriendelijk woord te zeggen tegen een mens die daaraan behoefte heeft. Er zijn mensen die maar niet willen beseffen, dat je iemand ook kunt helpen zonder diploma of kerkelijke goedkeuring. Voorbeeld: het Rode Kruis is een schitterende instelling. Maar wanneer er een ongeluk of ramp gebeurt en men blijft wachten tot het Rode Kruis er is, zullen er vele mensen onnodig lijden en sterven. Dus dient men allereerst zelf zo voorzichtig en verstandig mogelijk hulp te verlenen. Daarnaast zal men natuurlijk de bekwaamere helpers om hulp vragen. Dit voorbeeld begrijpt iedereen. Waarom wil men dan niet begrijpen dat een geestelijke les, ongeacht de vraag, of zij nu inzicht geeft in komende tijden of andere werelden en de mogelijkheden van vandaag zo eenvoudig, zo direct mogelijk moet worden verwerkt? Waarom gaat men in deze gevallen maar al te veel voorbij aan de eenvoudige werkelijkheid en verwacht men dat geestelijke leiders of meesters eerst een commentaar en dán nog voorschriften voor te volgen handelwijzen zullen geven? Het leven is veel eenvoudiger dan men het pleegt te maken. Dit geldt ook voor het geestelijke leven. Zelfs de inwijding tot het hoogste weten is veel eenvoudiger dan men dit zich pleegt voor te stellen. Noodzakelijk is rechtlijnig te denken. Niet langs omwegen je doel benaderen, niet ingewikkelde redenen zoeken. Lijnrecht op de kern van de zaak afgaan en daarnaar handelen. Dat is belangrijk, de rest niet.

Ik heb u enkele gevaren van deze dagen genoemd en aanwijzingen gegeven, waardoor u aan die gevaren kunt ontkomen, of hun gevolgen voor uzelf aanmerkelijk kunt beperken. Nu zal ik u zeggen, waarom dit onderwerp zo belangrijk was voor mij. Er gebeurt op het ogenblik op en rond de wereld veel vreemds. Een weerspiegeling van dit vreemde zien wij onder meer in een wat openlijker optreden van de nieuwe wereldleraar. Zijn leerlingen spreken in het openbaar op het ogenblik. Onder meer spraken zij in Delhi en in de Punjab. Andere leerlingen spreken zuidelijker, tot in Yemen toe. Er is hier werkelijk sprake van zending, van missiewerk op kleine schaal. Natuurlijk wordt deze leer misverstaan. Men zoekt daarin niet de eenvoudige leer van vergevingsgezindheid, van gelijkheid. Heel vaak meent men, dat een laatste overwinning, een laatste uitdrukking van eigen recht en kracht noodzakelijk blijft, vooraleer men deze leer der zachtheid kan aanvaarden en redelijker ten overstaan van zijn medemensen op kan gaan treden. Men wil nóg een laatste slag wagen, vóór men afstand doet van de haat en het vooroordeel, die men zo lang gekoesterd heeft.

Overigens blijkt uit deze reacties wel, dat het onmogelijk zal zijn in nabije tijd uitbarstingen, ook in het niet communistische deel van Azië, te voorkomen. Ook in Afrika zien wij de haat steeds feller en in steeds grotere golven optreden. Het is onmogelijk deze haat te overwinnen. Zelfs het werk van de wereldleraar kan hier in kortere tijd niets aan veranderen. Dergelijke vloedgolven van haat hebben ook hun invloed op de wereld zelf. Ook de natuur zal hierop reageren. Zoals ook in het verleden het geval was, zal zij reageren met een uitbarsting van vulkanen, met zeebevingen, stormen en onheil, wanneer het gedachteleven van de mensheid als geheel te onevenwichtig wordt. De mensheid zal deze dingen trachten te verklaren met wetenschappelijke waarnemingen, of met geologische regels, etc., aan de hand van de meteorologie, maar daarbij aan de eigenaardige overeenstemming met de menselijke gedachtenwereld voorbij zien.

Nu is de aarde tegenover de mensen steeds geduldig geweest. De krachten in de hemel, de krachten Gods, het Licht Gods zijn al even geduldig. Er is niets in wereld, natuur, of geest, wat zich tegen een aanvaarden van de nieuwe tijd door de mensen zou verzetten. Er zijn zelfs

kosmische krachten die de mensheid in deze richting drijven. Maar tegen deze krachten zal in de mensheid veel verzet ontstaan. Dit verzet zal ook u, uw leven en land mee beroeren. De verschijnselen daarvan - ook economisch, politiek en sociaal - zijn onontkoombaar. Of men nu woont in het kleinste, of in het grootste land der aarde, men zal deze invloeden niet kunnen bedwingen of ontgaan. Oost en west zullen gelijkelijk hieronder lijden.

Nu is er voor Nederland nog tijd zich op al deze dingen voor te bereiden, maar de Nederlanders zijn - helaas - een traag volk. Waar een Fransman enthousiast op mars gaat, waar de Duitser een wetenschappelijke expeditie begint uit te rusten, waar de Italianen onmiddellijk tot daden overgaan, begint men in Nederland met openbare conferenties, het schrijven van studieboeken en het zenden van commissies naar andere landen om te zien, hoe het daar nu eigenlijk wel gaat. Dan zal men na rijp beraad officieel gaan overwegen, of men misschien een commissie in zou kunnen stellen die dan dient te bestuderen, op welke wijze de mens het meest verantwoord zich in beweging kan gaan zetten, wanneer de noodzaak zou komen uiteindelijk ook te gaan lopen. Deze eigenaardigheid bestaat in uw wezen meestal ook. Ook u bent geneigd om eerst eens langdurig en gewichtig te gaan praten, voor u tot daden overgaat. Vooral wanneer het op innerlijke daden aankomt, op het gebruik van innerlijke mogelijkheden, kost het u moeite in beweging te komen. Tot die tijd zult u zich tegen vele gevaren moeten beschermen. Enkele daarvan heb ik u genoemd.

Nu kom ik tot het voor mij belangrijkste punt van mijn betoog. Het is in deze dagen noodzakelijk onmiddellijk volledig en met het gehele wezen te handelen en te werken. Het is noodzakelijk te beseffen, dat men aan gevaren kan ontkomen, maar dat men nooit zal kunnen ontkomen aan eigen geestelijke onvoldragenheid, of de gevolgen van een niet volwassen willen worden in stoffelijk opzicht. Het is tijd te beseffen, dat voor alles, wat het Ik betreft, het Ik alleen en helemaal verantwoordelijk is. Men dient zich te realiseren, dat, wanneer het Ik iets beseft, alleen het Ik volgens dit besef onmiddellijk en geheel juist zal kunnen handelen. Het is bovenal tijd, dat men beseft: de krachten van Licht, van wijsheid, de innerlijke steun die wonderen kan doen, die doden op kan wekken en zieken genezen, niet bruikbaar zijn voor mensen die er lang over moeten gaan praten om uiteindelijk een besluit te nemen, hoe en waarom men dit zal aanvaarden. Want wanneer men zover is, is het veelal te laat. De aanvaarding dient in het Ik zelf te schuilen, niet in de rede. Er is geen tijd meer om nog langer te debatteren over de vraag, op welke wijze men de leer van Jezus moet volgen. Er is geen tijd meer voor theorieën in een tijd, dat de wereld schreeuwt om een daadwerkelijk christendom.

Toch strijdt men er nog steeds over, of die Jezus nu wel of niet heeft bestaan, of Hij mens, half mens, half God, of geheel God is geweest. Terwijl de wereld geestelijk dreigt onder te gaan, strijdt men er over hoe een kerk moet ingericht worden, en of men een avondmaal nu met zilveren of met houten bekertjes het meest juiste kan vieren. In deze tijd, dat de mensheid geestelijk ziek is, strijdt men er over, of men de geestelijke ziekte moet genezen met leugens of met waarheid. Bedenk wel, dit zijn geen retorische uitspraken, maar feiten. Ook in Nederland praat men te veel. Men wil overal te veel vaststellen, wat over enkele eeuwen de gevolgen zouden zijn, indien men nu zou besluiten een bepaalde reeks van handelingen te stellen. Daarvoor is geen tijd meer.

Alle gevaren, die ik u opsomde, zijn geestelijke en stoffelijke gevaren van deze tijd, van dit ogenblik. Dit zijn gevaren die u op elk uur van de dag kunnen bedreigen. Zelfs de stoffelijke gevaren, die ik in het begin aanroerde om uw belangstelling te wekken, zijn feitelijke gevaren die op dit ogenblik overal voorkomen. Nu zijn er voor alle moeilijkheden en bezwaren een oplossing. Iets, wat u - of u nu jong of oud bent, mooi of lelijk, man of vrouw - kan helpen om aan alle geestelijke moeilijkheden en nieuwe moeilijkheden en bezwaren te ontkomen. Durf te geloven in een God van Licht en kracht, in een God van liefde, zonder daarover te gaan redeneren. Durf onvoorwaardelijk de krachten van Licht in jezelf te aanvaarden.

Er zijn veel te veel mensen die tegen God zeggen: ik wil gaarne Uw krachten gebruiken, ik zal ook gaarne met U in contact treden, maar ik ben alleen thuis van half acht tot kwart voor acht en kan niet op U wachten: gelieve dus stipt op tijd aanwezig te zijn. Evenals er mensen genoeg zijn, die de Lichtende krachten des hemels graag willen aanvaarden. Wanneer die krachten tenminste eerst eens stoffelijk aanvaardbaar en duidelijk bewijzen, dat zij er zijn. Dan stelt men: ik heb hier een patiënt, of iemand die stoffelijk geholpen moet worden, of: ik heb een

geestelijk probleem. Dat moet eerst eens opgelost worden; daar moet eerst eens bovennatuurlijke hulp worden verleend. Zonder dat kan ik die kracht niet aanvaarden. Maar God kun je niet ter verantwoording roepen, op proef aanvaarden, of met Hem aan een conferentietafel gaan zitten, evenmin als je het licht van de zon in een netje kunt vangen om het te laten schijnen, wanneer je daar zin in hebt. De zon is er, het licht is er. Zo is het ook met het geestelijke Licht. Ook dit is soms pijnlijk en brandt. Het brandt je, omdat het je onvolkomenheden zo duidelijk laat zien, dat het pijnlijk is. Maar vergeet niet, dat dit Licht tevens de onvolkomenheden verandert en corrigeert. Er is kracht, ook voor u. Nu, op dit ogenblik. Wanneer je die kracht zonder bezwaren en twijfels, zonder onnodig gepraat en gepieker nu, onmiddellijk aanvaardt, ben je een heel eind verder op je weg.

Urenlange beschouwingen over hetgeen eventueel zou kunnen gebeuren, of hetgeen je eventueel zou moeten en kunnen doen, zijn over het algemeen onnodig. Zoeken naar en ongezien aanvaarden van de innerlijke kracht echter helpt je veel. Het aanvaarden van het Licht in jezelf, zonder enig voorbehoud, is het enige universele middel tegen alle moeilijkheden en bezwaren van deze tijd, ook tegen de niet genoemde. Licht, dat u nu, onmiddellijk en zonder meer kunt aanvaarden. Licht, dat niet afhankelijk is van een diploma, van denken, van het volgen van een inwijdingsschool, of wat dan ook. Licht, dat, wanneer u het zonder voorbehoud wilt aanvaarden, reeds nu, op dit ogenblik u ten dienste staat. Licht, dat reeds op dit ogenblik al uw problemen voor u op kan oplossen, dat nu reeds op dit ogenblik al uw ziekten kan genezen.

Zo eindig ik, vrienden, met dezelfde woorden, waarmee ik mijn betoog begon. Er is tegenwoordig zoveel belangstelling voor "doe-het-zelf". Misschien, dat u stoffelijk veel dingen zelf tracht te doen, die u beter aan een ander, bekwaamere mens over zou kunnen laten. Maar dit aanvaarden van het Licht is iets, wat u alleen zelf kunt doen. Dat geen geest, geen meester, geen goeroe, geen inwijder voor u kan doen. Niemand of niets kan u de noodzakelijke aanvaarding, of de noodzakelijke rechtlijnigheid van denken verschaffen, niets en niemand kan u dit Goddelijke Licht in het Ik doen kennen en ervaren als een macht zonder grenzen. Dat kunt u enkel zelf. Hoe minder u daarover praat, hoe eerder u daartoe overgaat, hoe beter het is voor u en de wereld, hoe sneller ook de resultaten merkbaar worden.

Reactie: Ik meen, dat wij daar zo verschrikkelijk ver vanaf staan.

Antwoord: Dat is defaitisme, of op zijn best praatlust. Zo van: "Mijne Heren, Nederland heeft te weinig land en te veel water. Wij zouden uit het water land kunnen winnen, maar wij betwijfelen, of ons land over de middelen en de technische capaciteiten beschikt om het noodzakelijke land aan de zee te ontworstelen. Laat ons er eens over praten, of er een mogelijkheid is een commissie te benoemen, die ons verder inlicht, want wij staan er te ver van af".

Als de dijkwerkers zo hadden gesproken, was de Zuiderzee er nog. Juist deze gedachte aanvaard ik niet. Je staat niet ver af van het Goddelijke Licht, je staat er midden in, je leeft er uit. Wanneer je gelooft in een God, wanneer je gelooft aan de liefdekracht Gods, wat kan er dan van Zijn wezen nog ver van u af staan? Dat begrip is alleen uiterlijk. Wanneer u meent - of voelt - dat God ver van u af staat, voelt u verkeerd. God geve, dat u dit niet verkeerd aan blijft voelen, tot het te laat is. De Goddelijke kracht en het Goddelijke Licht zijn er nu, op dit ogenblik. Altijd nu, nooit morgen. De Goddelijke kracht en het Goddelijke Licht zijn op dit ogenblik rond u en in u. Zij zijn nooit ver van u af. Het komt er juist op aan al die twijfels, al die schijnbaar redelijke vaststellingen en redeneringen eens opzij te zetten en te werken met hetgeen je werkelijk hebt. Dán alleen kun je verder komen.

Ik zal mij er verder niet over opwinden. Eigenlijk is het leuk en droevig tegelijk, dat u hier onmiddellijk na mijn betoog een van de grote gevaren demonstreert, waarover ik gesproken heb.

Neem mij niet kwalijk, dat ik de gelegenheid heb gebruikt om op deze fout te wijzen en niet alleen u, maar ook ettelijke andere aanwezigen eens even op de kop te geven. De vraag, waar het om gaat, is niet: kun je deze dingen begrijpen, maar, aanvaard je de kracht die in je is, of aanvaard je ze niet? Op het ogenblik, dat u de rede gebruikt en stelt: wij staan hiervan nog zo ver af... , dan vergeet u, dat God altijd in en met u, dat God steeds nabij is. U vergeet, dat dit geen kwestie is van langzaam naar een hoog doel toe klimmen, maar van een ogenblikkelijke innerlijke verlichting. Hierom gaat het.

De gevaren van de geest, die ik u zo-even beschreven heb, zijn niets meer of minder dan de grenzen en de hinderpalen die er voor u bestaan, wanneer u die kracht wilt aanvaarden. Die kracht zult u - vergeet u dat niet - over betrekkelijk korte tijd nodig hebben. Ook hier in Nederland. Tussen 1965 en 1980 zult u vergeten, of moeten vergeten, wat het betekent mens te zijn, óf u zult op deze kracht een beroep moeten doen. U hebt nog jaren de tijd, zeker. Er komen eerst nog anderen moeilijkheden en bezwaren, maar het Licht in u is voor u een noodzaak.

Vraag: Is het niet ons denken vooral, wat ons van deze kracht afhoudt? Dienen wij niet het gericht denken na te laten om zo de kracht en leiding van buitenaf te kunnen aanvaarden? Zal op deze wijze niet een soort rijping optreden, waardoor wij deze beleving kunnen aanvaarden?

Antwoord: Mooi gezegd. Elke mens heeft in zijn leven de instrumenten van het leven bij zich. Zoals een werkmans die naar zijn werk gaat, gereedschap mee zal nemen als beitel, zaag enz., heeft een mens, als hij naar de aarde gaat het voor hem noodzakelijke gereedschap bij zich, waardoor hij van het leven iets zal kunnen maken. Een van die stukken gereedschap is het gerichte denken. Als ik zonder meer in ga op hetgeen u zegt, zou ik moeten zeggen: Dat gerichte denken moet je terzijde stellen... . Maar dat is toch niet juist, omdat de mensen dan zouden zeggen: "Dus moet je helemaal niet denken... ." Helemaal niet meer denken betekent, dat de mens terugvalt tot zelfs onder de apen. Dat wil toch niemand? Het moet anders worden gesteld. De ervaring, waarover wij spreken, ligt buiten het redelijke en dus ook buiten het gerichte denken. De kracht is in ons en benadert ons van binnen uit. Wij hoeven ons niet open te stellen voor een meer algemeen denken, dat van buiten ons komt. Wanneer wij die innerlijke kracht maar leren aanvaarden, komt de rest vanzelf wel.

Verder wil ik nog opmerken, dat over het algemeen de mens over eigen geestelijke capaciteiten - zo hij er al over nadenkt - denigrerend pleegt te denken. "Ik ben maar een zondig mens, ik weet maar heel weinig. Ik kan dat alles niet volgen, dus deug ik niet, enz....". Deze gedachten zal men inderdaad moeten vermijden. De mens moet begrijpen dat hij altijd - ook wanneer hij zich daar niet direct van bewust is - in een volledig en onmiddellijk contact staat met de oneindigheid. Hij moet zijn gericht denken weten te gebruiken als een redelijk middel, waardoor hij zich beter op zijn stoffelijke wereld kan oriënteren en bewegen. Hij dient zijn gericht denken, de stoffelijke rede en wetenschap te gebruiken om in eigen wereld zoveel mogelijk en dit zo goed mogelijk te bereiken.

De mens mag wel degelijk ook zelf en bewust werkzaam zijn. Hij draagt immers ook voor zichzelf de verantwoording. Daarnaast moet de mens in staat zijn het innerlijke leven af te zonderen van een rede, die slechts in een driedimensionale wereld redelijke voorstellingsvermogens bezit en alleen conclusies kan trekken uit hetgeen kenbaar in die driedimensionale wereld tot uiting komt. De eeuwigheid en het Goddelijke Licht zijn groter en meer omvattend dan dit. Je moet deze dan ook zonder kritiek of poging tot definitie en omschrijving in jezelf kunnen aanvaarden. Zó gezegd zijn wij het uiteindelijk nog met elkaar eens.

Reactie: U hebt ons een fakkel voorgehouden.

Antwoord: Zeker. Maar wanneer ik u een fakkel voorhoudt, is het mijn bedoeling dat u die bij het juiste einde, bij het handvat aanpakt en verder draagt, niet dat u naar de vlammen zult grijpen en u de vingers brandt.

Goedenavond.

ESOTERISCHE BESCHOUWINGEN

Goedenavond, vrienden.

Voor een kort ogenblik zou ik graag met u spreken over hetgeen men bij ons wel esoterie pleegt te noemen. "In elke mens leeft God." Ik vind deze uitspraak buitengewoon mooi, maar mag ik niet eerder zeggen, omdat ik God toch niet geheel kan beleven of begrijpen: "Mijn wezen is voor mij slechts de Lichtende poort naar een onbegrepen oneindigheid. Achter wat je van jezelf kent,

schuilt een gehele wereld, die onmetelijk groot lijkt en vol van geheimen is. Er zijn maar weinig dingen die je als gewoon mens of gewone geest daarin geheel kunt begrijpen.

Ik probeer altijd voor mijzelf af te gaan op hetgeen voor mij waar is. Ik kan niet begrijpen hoe het komt, dat de ene aardappel mooier is dan de ander, maar ik constateer het feit. Ik weet niet, hoe het komt, dat de sla in de tuin van mijn buurman niet zo mooi is als de mijne, maar ik zal de beste sla nemen, zolang het maar de mijne is, maar in een ander geval zal ik er toch om vragen. Ik heb gezien, dat andere priesters heel wat meer gezag hadden over hun gemeente dan ik. Ik heb het aanvaard en gezegd: daarvoor is het in mijn parochie dan weer een beetje anders en staan wij als mensen wat dichter bij elkaar. Ik kan die verschillen niet begrijpen, maar er zijn toch ook wel dingen die wij allen wél kunnen begrijpen.

Wanneer je over een fakkel spreekt - zeker voor een geestelijke Olympiade - dan zul je het licht kunnen zien, ook wanneer er verder veel is wat je onbekend voorkomt. Dan zegt mijn bescheiden denken: Er is iets wat ik ken.... Er is voor ons de idee van een zinrijkheid in eigen bestaan. In ons geloof is de eerste behoefte van geloven, die wij kennen, wel het geloof aan een God, Die ons lief heeft. Een God, Die een beetje voorkeur voor ons heeft. Wanneer je doordringt in die binnenwereld van je, is het juist deze liefde Gods', die je het eerst en als het meest aanvaardbaar, het meest begrijpelijke, beroert. "God heeft mij lief." Een mooie zin, maar ook iets, wat ik van binnen beleven kan... Wanneer je zoekt in jezelf en je ontmoet daar iets, wat op die liefde Gods gelijkt, zou het toch wel verstandig zijn deze verbinding met de oneindigheid in het leven verder boven alles te stellen. Wij moeten eerst eens leren ons daarop te verlaten.

Ik heb heel wat goede mensen op aarde gekend en ik ken nog vele zeer goede mensen die aan esoterie doen. Wanneer zij eerst eens aan zich moeten gaan verklaren, waarom zij hun neus alleen willen snuiten in batisten zakdoeken, voor zij zich af kunnen gaan vragen, wat hun relatie met God is, deugt er in hun systeem voor mij ergens iets niet... . Wanneer een mens zijn leven besteedt aan het vastleggen van eigen tekortkomingen en fouten, waardoor hij er niet toe komt de volheid van het Goddelijke Licht in en rond hem te aanvaarden, dan deugt er ook al weer iets niet. Esoterie is zoeken naar jezelf, het verwerven van zelfkennis. Maar wanneer u als mens uzelf in de spiegel wilt zien, doet u dan alle lichten uit en alle gordijnen dicht om eerst in het duister te trachten iets van uzelf te zien? Een mens die tracht vanuit het redelijke tot een volkomen zelfkennis te komen, doet precies hetzelfde. Het enige licht, dat in staat is ons ons eigen Ik te laten zien, zoals Onze Lieve Heer ons gemaakt heeft - stoffelijk en geestelijk - is het Goddelijke Licht.

Wanneer wij beginnen God op een achteraf plaatsje te verbergen in ons wezen en te zeggen dat wij daar zo dadelijk nog wel aan toe komen, ben ik bang dat er met de esoterie, maar ook met ons iets verkeerd gaat. Ik zie vele mensen naar die kennis van het Ik en zelfs naar de kennis van God zoeken in boeken, de Bijbel, de evangeliën, de apocriefen, de handelingen, de beschouwingen van een Aquino, of een Nietzsche om eens tegenstellingen te noemen. Volgens mij kunnen die mensen nooit werkelijk tot het doel komen, vandaar, dat ik mij brutaal in deze bijeenkomst heb gemengd om u van mijn kant uit de grote esoterische waarheid te zeggen:

Wij moeten - als wij de waarheid zoeken - werkelijk beginnen met God te aanvaarden zonder er verder over te vechten, wie of wat Hij is, wat Hij doet. Wanneer wij zover zijn, moeten wij trachten in God hetgeen ons het meeste beroert - voor mij is dit Zijn liefde tot al, wat Hij heeft geschapen - te beleven. Beleef dat in jezelf. Houdt je niet te veel bezig met begrippen als zonde en tekortkoming. Probeer alleen de Goddelijke kracht te voelen. Dan leren wij de juiste weg in betrekking tot al het andere vanzelf.

Op dit gebied heb ik recht van spreken, vrienden. Want ik was op mijn manier vroeger ook nogal eenzijdig en bekrompen. Ook ik draaide vele innerlijke lichtjes uit, omdat ik mijn Godslamp zo belangrijk vond. Ik werd geconfronteerd met het Goddelijke Licht. Gods genade heeft het mij mogelijk gemaakt dit te aanvaarden, niet weg te lopen en te zeggen: Nu dacht je een heilige te zijn, maar op de keper beschouwd ben je alleen maar een eigenwijs oud mannetje met een paar goede bedoelingen. Ik kon deze waarheid aanvaarden. Ik heb daarbij afstand moeten doen van vele, voor mij zeer waardevolle begrippen en geloofspunten, maar ik heb er nieuwe en betere voor terug gekregen. Ik mag nog steeds, wanneer ik dit wens, datgene zijn, wat ik op aarde

was: een priester met een roeping en een zending..., maar ik moet tevens meer zijn dan dat. Misschien is dat priester-zijn uiteindelijk maar een spel. Boven alles moet ik de werkelijkheid vinden, moet ik deel zijn van dat Licht, moet ik waar zijn.

Ik kan mij niet voorstellen dat er een mens is, die zonder de Goddelijke liefde, die in hem spreekt, het Goddelijke Licht kan aanvaarden en de waarheid zien. Onze Lieve Heer heeft de wegwijzers uitgezet in uw eigen wezen. Dat deze wegwijzers niet wetenschappelijk redelijk zijn, dat er geen formules op staan, is toch niet zo heel erg? Gods liefde is de band, die ons allen bindt. Gods liefde is hetgeen ons voert tot het werkelijke en innerlijke Licht. Gods liefde is het begin van de openbaring, onze openbaring.

Wanneer ik mijzelf zo hoor praten, voel ik mij als een soort half gelukte kruising tussen een filosoof en een pastoor. Ik voel mij helemaal niet erg esoterisch. Toch weet ik uit ervaring dat je de erkenning van je Ik, van de krachten in de wereld rond je, de eeuwige waarheid rond en in je alleen zó kunt vinden, als ik u toonde. Ik weet ook, dat het deze weg is, die voor ons de meest eenvoudige en meest juiste is. Dat het juist deze weg is, die wij ook nu reeds kunnen gaan.

Nu geloof ik, dat Gods liefde de mensheid voor veel van het zware, dat u hier als komende ramp en omwenteling en revolutie wordt aangekondigd, zal behoeden. Maar ik geloof ook, dat het toch nodig is, dat de mens deze liefde beseft en aanvaardt, dat de mens zonder verzet God als een deel van het Ik in zich opneemt, niet vragende, wie en wat Hij is, niet vragende waarom of hoe of volgens welke regels, maar alleen vragende naar de innerlijke zekerheid, die je voert op het pad dat ook Jezus voor ons is gegaan en zo vele grote meesters zijn gegaan; het pad tot de gezegende eenheid met God, tot het kennen van het geheimzinnige Rijk, dat in ons wezen verborgen is, het Rijk, waarin God Koning is.

Volgens het geloof van vele mensen ben je in de Lichtende werelden behoed voor verleiding. Wilt u geloven, dat de verleiding mij bekruipt voor u te gaan preken? Alle verleiding moet overwonnen worden, daarom zal ik nu gaan zwijgen, niet zonder u eerst nog te verzekeren, en ik spreek hier voor ontelbaar velen: de liefde Gods is weerspiegeld in de geest, die dicht bij u staat. Het is die liefde die u niet zoekt, maar u omringt en wacht tot u, ontwakende daartoe en gesterkt door de Goddelijke liefde, zowel als de liefde die wij voor u koesteren, met ons allen één zult worden.

God zegene en behoede u.

Een gezegende avond verder.

VRAGENRUBRIEK

Goedenavond, vrienden.

Vragenrubriek, persoonlijke vragen worden niet beantwoord.

Vraag: J. Thomas noemt zich psychisch chirurg, de man met de röntgenogen. Hij geneest soms 120 patiënten aan de lopende band.

Antwoord: Ik wil u erop wijzen dat andere genezers bestaan die hetzelfde doen, bv. Edwards, die ook rustig tot 100 patiënten op een dag behandelt en zegt te genezen. Zijn zuster behandelt er vaak zelfs nog meer. Het genoemde verschijnsel moet dus niet worden gezien als iets bijzonders. De titels wijzen in de richting van reclame. Waar reclame wordt gemaakt voor geestelijk werk, deugt er meestal iets niet. Bij geestelijk werk geldt: wat je moet doen, zul je kunnen doen. Hetgene, wat je als kracht wordt gegeven, zul je uit kunnen dragen en ook zonder zoeken vind je degenen, die je deze krachten moet geven. Ik stel, het genoemde geval is niets bijzonders. Hetzelfde, wat deze man volbrengt, wordt ook door vele andere geestelijke genezers tot stand gebracht. De meldingen van grote successen komen meer voor. Ook hier in Nederland. Ik wil niet te ver gaan door te zeggen, hier in deze zaal. Er zijn mensen aanwezig die grote successen hebben geboekt en zullen kunnen boeken. De grootste successen zijn nooit te vinden bij het z.g. lopende band werk.

Vraag: Wist Jezus, dat Zijn leer duizenden jaren zou voortbestaan?

Antwoord: Dat wist Hij zeker, zelfs meer dan dat. Hij wist, dat de christenen heel snel ruzie zouden gaan maken onder elkaar en elkaar zouden gaan bestrijden. Vandaar dat Hij tot Zijn leerlingen zegt: "Ik ben niet gekomen om u de vrede te brengen, maar het zwaard...." Dat zwaard is niet het zwaard der heidenen. Dat bracht Jezus de mensheid niet. Zelfs verstoort het feit, dat zij door de heidenen worden vervolgd, de vrede, de innerlijke vrede van de ware christenen niet zozeer. Maar wanneer broeders elkaar te lijf gaan met hetzelfde geloof en hun onrecht baseren op de zelfde teksten, ontstaat er in de ware christen soms twijfel en verstoort het zwaard van de tweedracht zijn vrede. Jezus weet heel wel, dat Zijn leer een tweesnijdend zwaard is. Wanneer zij goed wordt gevolgd, brengt zij de mens de grootste innerlijke vrede, de verlossing van de beperkte wereld. Zij doet niet aan de hand van een bepaalde, in een kerk vastgelegde vorm, maar brengt de mens door zijn wijze van leven tot het innerlijke bestaan, dat Jezus ons omschrijft als het Koninkrijk Gods. Wanneer de mens de leer van Jezus gaat zien als een uitverkiezing, iets, waardoor hij zijn meerwaardigheid tegenover anderen kan bewijzen, is zij gevaarlijk een vaak haast dodelijk. Zowel voor de zogenaamde christen, als voor degenen die hij bestrijdt. Alleen diegenen die reeds in zich het Koninkrijk Gods gevonden hebben, zijn onaantastbaar.

Overigens zien wij, dat Jezus zeker over de toekomst vele dingen kon zeggen. Hij voorspelde de ondergang van Jeruzalem, ofschoon dit toch nog vele jaren zou duren. Met Zijn leerlingen - vooral met Johannes - heeft Jezus vaak gesproken over Zijn leer. Veel hiervan is nooit in de evangeliën of apocriefen opgenomen. Wanneer Hij spreekt over Zijn leer, die een zegen moet zijn, maar die mensen tot een vloek zullen maken, wanneer Hij aankondigt dat het einde van het christendom, de volle openbaring van de leer even ver van de mens van Zijn tijd is verwijderd, als het offer van Abraham van Izaäk, moeten wij wel aannemen, dat Hij wist, hoelang Zijn leer op aarde zou voortbestaan. Aan de hand van Zijn uitspraken op aarde moeten wij wel aannemen, dat, ofschoon niet zichtbaar en kenbaar als een mens, Hij toch nog steeds één is met deze aarde, en de mens die christelijk denkt en gelooft, helpen zal om te komen tot een meer reëel en waar christen zijn.

Vraag: Is het fout om van je woonkamer te houden en van alle geliefde dingen daarin. Moet dit worden losgelaten?

Antwoord: Als je dit kunt, is het veel beter. Wanneer je je zozeer aan bepaalde voorwerpen hecht, is het niet uitgesloten, dat je het op een gegeven ogenblik erger vindt, dat je bv. een mooie vaas hebt gebroken, dan dat er een mensenleven verloren gaat. Je verliest het perspectief in het leven. Je mag je bekende omgeving rustig prettig vinden, maar toch mag je je niet aan die dingen te veel binden. Op het ogenblik dat de mens zich aan zijn woonkamer en dergelijke te zeer gaat hechten, maakt hij dit tot een zó belangrijk deel van zijn eigen leven, dat hij op den duur tot een dienaar van dode voorwerpen wordt. Voorbeeld, sommige vrouwen hebben meer zorg voor hun meubels dan voor hun kinderen. Zo zijn er mensen, die zozeer bepaalde voorwerpen verbinden met gebeuren uit het verleden, dat zij zich bovenal daaraan hechten. Hierdoor zijn zij vaak niet meer in staat de werkelijke mogelijkheden en behoeften van het heden te zien. Dus hecht u niet te veel aan dergelijke dingen.

Vraag: Weet u of de ontvoerders van Eric Peugeot zullen worden gevonden?

Antwoord: De vraag houdt een uitdaging in. Ik zal haar daarom beantwoorden, ofschoon ik haar op een avond als deze in feite wat minder passend vind. Het zal nog enige tijd duren, maar de sporen die men nu reeds bezit, zullen er toe leiden dat de ontvoerders gevonden en veroordeeld worden.

Vraag: Bestaat er zoiets als atheïstische mystiek?

Antwoord: Ja, dat bestaat, omdat ook de atheïst bij zijn pogen God uit het leven als een werkelijke factor te bannen, voor zich de behoefte heeft een zeker mysterie te beleven. Ook wanneer je afstand doet van een begrip als God en voortbestaan, blijven er vele verschijnselen en mysteries in het leven die tot een zekere mystiek aanleiding kunnen zijn. Wij krijgen dan te maken met een soort Godloze filosofie, die inderdaad alle elementen der mystiek in zich bevatten kan en aanleiding kan zijn tot plechtigheden enz. die zeer zeker een mystiek karakter hebben. In verband hiermee wijs ik u erop dat mystiek niet alleen beperkt blijft tot het kerkelijke of esoterische denken. Wanneer u goed nagaat, wat een grote partijvergadering van de communisten in Rusland een reeks van plechtigheden omvat, een zeker ritueel, waarbij

slagzinnen worden geroepen, die eerder geheiligde formules zijn geworden, dan als redelijke argumenten of uitroepen kunnen worden gezien, zult u toe moeten geven, dat zelfs hier sprake is van een soort mythes, een soort mystiek. Dan zult u begrijpen, dat de mystiek niet moet worden gezien als iets, wat alleen in verband staat met magie, of met God, maar een innerlijke beleving van geheimen - of geheime invloeden - betekent, onverschillig welke achtergrond deze hebben.

Vraag: Is het juist bij de slagzinnen in Moskou over mystiek te spreken? Dat is toch een toneelspel, wat in elkaar is gezet?

Antwoord: Dat is niet waar. Overigens is dit een fout die men in het westen meer maakt. De slagzinnen en de redevoeringen doen ons vaak denken aan de voorlezingen en responsoriën in de katholieke kerk. De wijze waarop men bepaalde slogans herhaalt, de wijze waarop men een ritmisch applaus geeft, een vooropgezette uitbeelding van bepaalde stellingen, verschilt niet zoveel met de abele kerkspelen van vroeger, of de overgave waarmee men een psalm zingt in een protestantse kerk. Het feit dat er een, zij het materieel, geloof bestaat, dat op deze wijze geformaliseerd wordt uitgedrukt en zo een inhoud weergeeft van een komend rijk, is m.i. mystiek. Bedenk dat de ware communist niet in de eerste plaats over wereldmacht droomt, zoals men wel denkt, maar droomt van een wereld waarin alle mensen gelukkig zullen zijn. Zijn geloof hierin drukt hij uit in de slagzinnen, vaste formules en antwoorden. Er is dus sprake van een zekere mystiek, ook al is de inhoud minder eeuwig en het geschapen beeld minder reëel, dan naar mijn inzien God is.

Vraag: Is atheïsme niet feitelijk een waan?

Antwoord: Ja.

Vraag: Een atheïst is iemand die het bestaan van God bestrijdt. Waarom zou hij dit bestaan bestrijden, wanneer hij zeker is, dat er geen God is?

Antwoord: Op de eerste vraag moet ik antwoorden: voor ons, die beter weten, is dit inderdaad een waan. Wie niet beter weet, kan menen dat dit waar is. Het is geen grotere waan dan menige godsdienstige voorstelling. Wat de tweede vraag betreft: wanneer je weet dat jij de waarheid kent, zul je niet geneigd zijn anderen in het duister voort te laten gaan. Wanneer de atheïst God en het geloof aan Goddelijke openbaringen enz. bestrijdt, doet hij eigenlijk niets meer dan anderen voorhouden, wat z.i. de waarheid is. Maar het ontkennen van een God als een feitelijke factor in het leven is slechts voor weinige mensen mogelijk. Zelfs wanneer zij hun hele leven God bestrijden en aan het geloof aan een Almacht trachten te ontkomen, is er toch een ogenblik dat zij gaan twijfelen. Hier denk ik aan Voltaire op zijn sterfbed. Hieruit volgt m.i. wel, dat het atheïsme in vele gevallen voor de mens veeleer eerder een pogen is zich te ontdoen van een gevoel van machteloosheid. Hij voelt zich onbehagelijk en machteloos, wanneer hij moet aannemen dat grotere machten zijn lot besturen. Hij bestrijdt vaak juist daarom deze krachten en alle geloof dat hiermede verbonden kan zijn. Hij heeft hiervoor dan de uitvlucht dat men deze krachten niet kan bewijzen en niemand het bestaan ervan aan kan tonen, dat niemand een ingrijpen van hogere krachten definitief heeft gezien, of heeft kunnen berekenen. Redelijk is het mogelijk de eeuwige machten te ontkennen, ook wanneer dit innerlijk niet mogelijk is. Zo stelt de atheïst de rede boven het innerlijke leven, dat hem onrustig maakt en tracht in zichzelf een redelijke en godloze wereld op te bouwen. Daarbij zal hij vaak onbewust voelen, door dit bestrijden van het eeuwige, het eigen leven meer inhoud en zin te hebben gegeven. Dit laatste lijkt mij werkelijk wel een waan.

Vraag: Als iemand op aarde geestelijk niet normaal is, hoe komt hij/zij tot verder bewustzijn, wanneer hij/zij overgaat?

Antwoord: Als u in de trein zit, ziet u het landschap en kunt het leren kennen. Een gevangene in diezelfde trein zit achter tralies en wordt bewaakt. Deze zal dan hetzelfde landschap wel zien, maar daar uit heel andere gedachten trekken. Hij zal ook van die reis bepaalde bewustwordingen overhouden. Stel nu, dat die gevangene in een wagon zonder vensters zit. Hij ziet het landschap niet. Hij hoort het ratelen van de wielen, het stoppen en optrekken van de trein etc. Ook dit zal invloed hebben op zijn leven. Hier is ook sprake van bewustwording. Hij zal tijdens deze reis hebben nagedacht over dingen, waarover hij anders misschien niet zou hebben nagedacht. Misschien heeft hij in deze gedachten bepaalde problemen, waarvoor hij geen oplossing wist, nu toch hebben opgelost. Als het zo is met een treinreis, waarom zou het dan anders zijn met het leven? Iemand die geestelijk abnormaal is, is iemand die toevallig niet kan

beantwoorden aan de normen die men normaal heet. Om met onze vriend Henri te spreken: normale mensen zijn er niet op deze wereld. Er is alleen een norm die door de gemeenschap is aangenomen en waaraan de meesten zich tenminste uiterlijk nog weten te houden. Iemand die afwijkt van het normale, of zelfs leeft in een wereld die voor u geheel waan is, leeft toch in een eigen werkelijkheid. Hij zal evenals u gevoelens kennen, stoffelijke emoties kennen en belevingen, vreugden kennen als u. Anders misschien, maar toch werkelijk, en bewustzijn gevende. Hieruit volgt, dat iemand dus ook zeker uit dit zogenaamde abnormale, zijn bewustwordingen kan putten, zodat ook dit leven zijn nut heeft.

Vergeet hierbij niet, dat veel van hetgeen op aarde belangrijk lijkt, zoals een helder verstand e.d., voor de geest in feite betrekkelijk weinig telt. De geest heeft geen behoefte aan een mogelijkheid om aan de normen van de wereld te kunnen beantwoorden, of de waardering van medemensen te verwerven. Zij heeft in de eerste plaats behoefte aan een reeks ervaringen die vaak vanuit menselijk standpunt op primair vlak liggen. Daarnaast heeft zij als toegift natuurlijk de mogelijkheid tijdens een stoffelijk bestaan de vruchten te plukken van een denken en leven met een goed verstand, maar belangrijk is dit verhoudingsgewijs toch niet. De geest vraagt zich ook niet af, hóe zij de noodzakelijke ervaringen op zal doen. Het is voor haar niet belangrijk dat deze ervaringen voorkomen uit de hoogste verstandelijke ontwikkeling, of de meest primitieve drangverschijnselen van het dierlijke mens-zijn. Voor haar telt alleen, dat zij de noodzakelijke ervaringen en bewustwordingen heeft. Verschil te maken tussen een normale mens en een abnormale mens, vanuit een standpunt van geestelijk leven en ervaring buiten de stof, is hetzelfde als een groot verschil maken tussen een bezorging van een pakje voor u door van Gend & Loos, of de bezorging van hetzelfde pakje door de PTT. Het gaat om de inhoud. Iemand die geestelijk niet geheel normaal is, zal toch als ieder ander voldoende geestelijk bewustzijn op kunnen doen. In sommige gevallen zal de meer bewuste geest zelfs een defect voertuig kunnen kiezen, omdat juist daarmee op de snelste en meest volledige wijze de begeerde bewustwording kan worden opgedaan.

Vraag: Marga Boodts zegt dat zij Olga Romanov is, de oudste dochter van de tsaar. Zij beweert dat Anna Anderson niet haar zuster Anastasia is, terwijl er in Spanje bovendien een man is, die denkt de zoon van Anastasia te zijn. Hoe zit dat nu?

Antwoord: Dit is de normale dans om het gouden kalf. Er is namelijk nog steeds sprake van een mogelijke erfenis, die te Londen en Parijs berust. In de laatste 17 maanden hebben wij deze vraag reeds 26 maal beantwoord. Vijf maal in "De Stem". Wij hebben nimmer beweerd dat Anastasia echt was. Wij beweren ook niet dat Olga echt is, en zeker niet dat de zoon van Anastasia echt zou zijn. Met dat echt bedoel ik dus niet een balk in het schild, maar eenvoudig, dat zover ons bekend, hier geen enkele familieband bestaat.

Vraag: Mijn gedachten gaan uit naar de volgende bijeenkomst in de Wessacvallei, de eerste volle maan in de maand mei. Men kan dit toch onder de aandacht van de mensen brengen, opdat zij in gedachten ermee één kunnen zijn en zo een doorbraak vormen naar de nieuwe tijd?

Antwoord: U weet wat de Wessacbijeenkomsten inhouden. In de eerste plaats is daar sprake van een plechtigheid met een soort altaar en een verbinding met het hoogste Licht. Daarnaast kennen wij de onderverdeling van de aanwezigen in groepen, als Het Vierkant, de Halve Maan, enz. Degenen, voor wie deze bijeenkomsten werkelijk belangrijk zijn, zullen daar - zij het in de geest of in de stof - tegenwoordig zijn. Buiten de uitstorting van kracht en wijsheid is voor ons verder de bijeenkomst van de Raad belangrijk, die steeds met deze plechtigheid verbonden is. Wat in deze Raad aan belangrijke punten besloten wordt, zal u - indien u daar rijp voor bent - wel duidelijk worden gemaakt, ook wanneer u niet aanwezig bent. Ook wij zullen vaak iets van de besluiten, in de Wessacvallei genomen, verklappen, indien wij menen dat wij de mensen daarmee kunnen dienen. Er is hier sprake van een zeer grote kracht, die op de gehele wereld invloed heeft, van een broederschap, die niet alleen op deze wereld bestaat, maar praktisch overall: op de wereld, in de sferen, waar je maar denken kunt. Deze broederschap geeft uiting van haar kracht en verbondenheid met de scheppende krachten en weet wat noodzakelijk is. De leden ervan hebben deel aan de plechtigheid en kennen de besluiten van de raad. Aan de hand van dit gebeuren kunnen zij handelen. Wat het verdere betreft, hiermede moeten wij voorzichtig zijn. Want onbewusten hebben vaak grote oren en een nieuwsgierigheid die hen zal kunnen schaden. Wanneer men rijp genoeg is, zal men een plaats kunnen vinden op de

vleugelvlakken. Later groeit men dan toe naar een plaats in de Halve Maan, of het Vierkant, waarbij men dus geheel deel heeft aan het gebeuren.

Goedenavond.